

KANGASALAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kangasalan valtuusto

13.10.2008 § 93

13.12.2010 § 17

12.12.2011 § 111

10.12.2012 § 111

4.3.2013 § 47

9.12.2013 § 140

17.11.2014 § 88

8.6.2015 § 50

25.1.2016 § 11-12

29.5.2017 § 52

9.10.2017 § 124

11.12.2017 § 147

11.6.2018 § 57

21.1.2019 § 4

9.3.2020 § 18

20.4.2020 § 28

14.6.2021 § 79

1 LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET.....	4
1 § Hallintosääntö, valtuuston työjärjestys ja konserniohje.....	4
1 a § Kaupungin johtamisjärjestelmä.....	5
2 § Toimivallan siirtäminen	5
2 LUKU: ORGANISAATIO, TOIMIELIMET JA NIIDEN TEHTÄVÄT.....	6
3 § Luottamushenkilötoimielimet	6
3 a § Vaikuttamistoimielimet.....	8
4 § Esittely toimielinten kokouksissa.....	8
5 § Kaupunginhallituksen toiminta-ajatus ja tehtäväalueet	8
6 § Kaupunginhallituksen ratkaisovalta	9
6 a § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	10
7 § Strateginen johto	11
8 § Lautakuntien yleinen ratkaisovalta	11
9 § Hallinto-organisaatio.....	12

10 § Poistettu.....	12
11 § Organisaatiota koskeva toimivalta	12
12 § Johtoryhmä.....	13
3 LUKU: HENKILÖSTÖN RATKAISUVALTA JA VASTUU	13
13 § Kaupunginjohtajan ratkaisovalta.....	13
14 § Poistettu.....	15
15 § Palvelukeskuksen johtajan yleinen ratkaisovalta.....	15
15 a § Hallintojohtajan ratkaisovalta	16
16 § Henkilöstöjohtajan ratkaisovalta.....	16
17 § Talousjohtajan ratkaisovalta	17
4 LUKU: SIVISTYSKESKUS	17
18 § Sivistyskeskuksen toiminta-ajatus	17
19 § Sivistyslautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta	17
20 § Poistettu.....	18
21 § Sivistyskeskuksen viranhaltijoiden ratkaisovalta.....	18
5 LUKU: SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS	19
22 § Sosiaali- ja terveystieteiden toiminta-ajatus.....	19
23 § Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta.....	19
24 § Poistettu.....	20
25 § Sosiaali- ja terveystieteiden johtajan ratkaisovalta hallintoasioissa	20
26 § Sosiaali- ja terveystieteiden viranhaltijoiden ratkaisovalta.....	20
6 LUKU:TEKNINEN KESKUS	21
27 § Teknisen keskuksen toiminta-ajatus	21
28 § Elinympäristölautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta	21
29 § Viranomaislautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta	23
30 § Teknisen keskuksen viranhaltijoiden ratkaisovalta.....	24
31 § Poistettu.....	26
32 § Poistettu.....	26
KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS.....	26
33 § Liikelaitoksen nimi ja kotipaikka.....	26
34 § Liikelaitoksen tehtävät ja toiminta-ajatus	26
35 § Liikelaitoksen taloudenhoito.....	27
36 § Liikelaitoksen johtokunnan kokoukset	27
37 § Liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja ratkaisovalta.....	27
38 § Kangasalan Vesi -liikelaitoksen toimitusjohtajan tehtävät ja ratkaisovalta.....	28
38a § Poistettu.....	29
39 § Poistettu.....	29
40 § Poistettu.....	29
41 § Poistettu.....	29
7 LUKU: HENKILÖSTÖASIAT	29
42 § Valtuuston ratkaisovalta.....	29
43 § Kaupunginhallituksen ratkaisovalta	30
44 § Kaupunginjohtajan ratkaisovalta.....	30
45 § Palvelukeskuksen johtajan ratkaisovalta.....	31
46 § Virat ja työsuhteet	31
47 § Palvelussuhteen päättäminen ja lomauttaminen	32
48 § Henkilöstön asema ja yhteistoiminta	32
8 LUKU: KOKOUSMENETTELY.....	32

49 § Soveltaminen.....	32
49 a § Toimielimen päätöksentekotavat.....	32
50 § Kokousaika ja -paikka.....	33
51 § Kokouksen koollekutsuminen.....	33
51 a § Sähköinen kokouskutsu.....	33
51 b § Esityslistan julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla.....	34
52 § Jatkokokous.....	34
53 § Varajäsenen kutsuminen.....	34
54 § Kokouksen pitäminen ja tilapäinen puheenjohtaja.....	34
55 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	35
56 § Läsnäolo toimielinten kokouksissa.....	35
57 § Kaupunginhallituksen edustus muissa toimielimissä.....	36
58 § Esittely.....	36
59 § Esteellisyyden toteaminen.....	36
60 § Äänestys ja vaalit.....	37
61 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen.....	37
61 a § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle.....	38
62 § Kaupunginhallituksen, lautakunnan ja Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunnan otto-oikeus.....	38
63 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	39
9 LUKU: KAUPUNGIN TALOUS.....	39
64 § Talousarvion hyväksyminen.....	39
65 § Talousarvion muutokset.....	40
66 § Poistosuunnitelman hyväksyminen.....	40
67 § Rahatoimen hoitaminen.....	40
68 § Maksujen määrääminen.....	41
69 § Omistajapolitiikka.....	41
10 LUKU: TALOUDEN JA HALLINNON TARKASTUS.....	41
70 § Valvontajärjestelmä.....	41
71 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	41
72 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi.....	42
73 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät.....	42
74 § Tilintarkastusyhteisön valinta.....	43
75 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät.....	43
76 § Tilintarkastajan tehtävät.....	43
77 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi.....	43
11 LUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET.....	44
78 § Tiedottaminen.....	44
79 § Kaupungin asukkaiden aloitteet.....	44
80 § Kaupungin nimenkirjoitus ja asiakirjojen allekirjoittaminen.....	45
81 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen.....	46
82 § Asiakirjoista perittävät lunastukset sekä niiden antamisesta perittävät maksut.....	46
83 § Kokouspalkkiot.....	47
84 § Hankintaoikaisun käsittelevä viranomaisen.....	47
85 § Asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan järjestäminen.....	47
86 § Sopimusten hallinta.....	48
87 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	49
88 § Kaupunginjohtajan päätösvalta poikkeusoloissa.....	49

KANGASALAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kangasalan valtuusto hyväksynyt 13.10.2008 § 93. Voimaantulo 1.1.2009.

Valtuusto muuttanut 13.12.2010 § 17. Voimaantulo 1.1.2011.

Valtuusto muuttanut 12.12.2011 § 2011 § 111. Voimaantulo 1.1.2012.

Valtuusto muuttanut 10.12.2012 § 111. Voimaantulo 1.1.2013.

Valtuusto muuttanut 4.3.2013 § 47. Voimaantulo 4.3.2013.

Valtuusto muuttanut 9.12.2013 § 140. Voimaantulo 1.1.2014.

Valtuusto muuttanut 17.11.2014 § 88. Voimaantulo 1.1.2015.

Valtuusto muuttanut 8.6.2015 § 50. Voimaantulo 1.1.2016, paitsi § 28, § 29 ja § 30 1 mom. 9 kohta 1.7.2015

Valtuusto muuttanut 25.1.2016 § 11. Voimaantulo 1.2.2016

Valtuusto muuttanut 25.1.2016 § 12. Voimaantulo 1.6.2017

Valtuusto muuttanut 29.5.2017 § 52. Voimaantulo 1.6.2017

Valtuusto muuttanut 9.10.2017 § 124. Voimaantulo 1.12.2017 ja 1.8.2018

Valtuusto muuttanut 11.12.2017 § 147. Voimaantulo 1.1.2018

Valtuusto muuttanut 11.6.2018 § 57. Voimaantulo 1.11.2018, paitsi § 3 1 mom. 7 kohta ja § 27 1.1.2019.

Valtuusto muuttanut 21.1.2019 § 4. Voimaantulo 1.2.2019.

Valtuusto muuttanut 9.3.2020 § 18. Voimaantulo 1.4.2020.

Valtuusto muuttanut 20.4.2020 § 28. Voimaantulo 20.4.2020.

Valtuusto muuttanut 14.6.2021 § 79. Voimaantulo 1.8.2021.

1 LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Hallintosääntö, valtuuston työjärjestys ja konserniohje

Hallintosäännössä määrätään kaupungin hallinto-organisaation ja toimivallanjaon perusteista, päätöksenteko- ja kokousmenettelyistä, toimivallasta henkilöstöasioissa, kaupungin taloudesta ja riskienhallinnasta sekä hallinnon ja talouden tarkastuksesta.

Kangasalan valtuuston toimintaa ohjataan työjärjestyksellä, johon nähden hallintosäätöä sovelletaan toissijaisena.

Kaupunkikonsernin toimintaa ohjataan konserniohjeella.

1 a § Kaupungin johtamisjärjestelmä

Kaupungin johtaminen perustuu kaupunkistrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

2 § Toimivallan siirtäminen

Mikäli laissa ei toisin säädetä, kaupunginhallitus, lautakunta, Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunta tai hallintosäännössä määrätty viranhaltija voi päättää hallintosäännöllä määrätyn päätösvalan siirtämisestä edelleen toimielimelle tai viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Viranhaltijalla, jolle toimivaltaa siirretään, tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

Toimivallan siirtämispäätöksistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa.

2 LUKU: ORGANISAATIO, TOIMIELIMET JA NIIDEN TEHTÄVÄT

3 § Luottamushenkilötoimielimet

Kangasalan kaupungin toimielinjärjestelmän muodostavat:

1. **Vaaliviranomaiset**, joiden jäsenmäärä ja valintamenettely on säädetty vaalilaissa ja joiden toimialana on yleisten vaalien toimittaminen.
2. **Valtuusto**, jonka jäsenmäärästä päättää valtuusto. Valtuuston toimialana on koko kunnan tehtäväalueella ylimmän päätösvallan käyttö lainsäädännön, valtuuston työjärjestyksen sekä hallintosäännössä määritellyn toimivallan jaon mukaisesti.
3. **Tarkastuslautakunta**, johon kuuluu viidestä seitsemään jäsentä. Jäsenten ja varajäsenten tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.
4. **Kaupunginhallitus**, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Jäsenten tulee olla valtuutettuja ja varajäsenten valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Kaupunginhallituksen toimialaan kuuluvat sille säädetyt tai määrätyt tehtävät sekä muut kaupungin tehtävät, jotka eivät kuulu valtuuston toimivaltaan eivätkä tässä säännössä ole määrätty lautakunnille tai viranhaltijoille.
5. **Sosiaali- ja terveyslautakunta**, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialana on sosiaali- ja terveydenhuolto sisältäen sosiaaliryöön palvelut, psykososiaaliset palvelut, vanhus- ja vammaispalvelut, perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, työterveyshuollon ja ympäristöterveydenhuollon. Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii kuntalain 77 §:n tarkoittamana yhteisenä toimielimenä Kangasalan ja Pälkäneen sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoiminta-alueella.

6. **Sivistyslautakunta**, johon kuuluu seitsemän jäsentä. Sivistyslautakunnan toimialana on opetuspalvelut, varhaiskasvatus, liikunta- ja nuorisopalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, hyvinvointi- sekä kansalaisopistopalvelut.

7. **Elinympäristölautakunta**, johon kuuluu seitsemän jäsentä.

Elinympäristölautakunnan toimialana on kaavoitus, asuntoasiat, paikkatieto- ja mittauspalvelut, kaupungin vesihuollon yleinen kehittäminen, rakentaminen ja ylläpito, yhdyskuntatekniikka, hulevesijärjestelmien suunnittelu ja toteutus, alueellinen pelastustoimi ja jätehuoltoasiat sekä ateria- ja siivouspalvelut.

8. **Viranomaislautakunta**, johon kuuluu seitsemän jäsentä. Viranomaislautakunnan toimialana on rakennusvalvonta, pysäköinninvalvonta ja ympäristönsuojelu.

9. **Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunta**, johon valtuusto valitsee toimikaudekseen kuusi jäsentä.

Kaupunginhallituksen ja kohdissa 5-8 tarkoitettujen lautakuntien toimikausi on kaksi vuotta.

Valtuusto valitsee toimielinten jäsenet ja nimeää jäseniksi valituista henkilöistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Valtuusto valitsee toimielinten jäsenten lisäksi näiden henkilökohtaiset varajäsenet.

Kohdissa 6-8 tarkoitettujen lautakuntien jäsenistä ja varajäsenistä yli puolet tulee olla valtuutettuja ja varavaltuutettuja. Lautakuntien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan asettaa Kangasalan valtuusto. Kangasalan kaupungilla on lautakunnassa seitsemän jäsentä ja Pälkäneen kunnalla kaksi jäsentä. Pälkäneen kunnanvaltuusto tekee esityksen lautakuntaan nimettävistä jäsenistä sekä näiden henkilökohtaisista varajäsenistä. Sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtajaksi valitaan Kangasalan kaupungin nimeämä jäsen ja varapuheenjohtajaksi Pälkäneen kunnan nimeämä jäsen. Kangasalan

kaupungin nimeämistä lautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä yli puolet tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Puheenjohtajan tulee olla valtuutettu.

3 a § Vaikuttamistoimielimet

Kaupungissa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Kaupunginhallitus päättää vaikuttamistoimielimien kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä.

4 § Esittely toimielinten kokouksissa

1. **Kaupunginhallituksen** esittelijänä toimii kaupunginjohtaja.
2. **Tarkastuslautakunta** päättää esittelystä tarkastuslautakunnan kokouksissa.
3. **Sosiaali- ja terveyslautakunnan** esittelijänä toimii sosiaali- ja terveysjohtaja.
4. **Sivistyslautakunnan** esittelijänä toimii hyvinvointijohtaja.
5. **Elinympäristölautakunnan** esittelijänä toimii elinympäristöjohtaja.
6. **Viranomaislautakunnan** esittelijänä toimii ympäristöpäällikkö.

Mikäli esittelijä on poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii asianomaisen viranhaltijan sijainen tai toimielin voi määrätä esittelijäksi muunkin viranhaltijan.

5 § Kaupunginhallituksen toiminta-ajatus ja tehtäväalueet

Kaupunginhallitus luo edellytyksiä kuntalaisten hyvinvoinnille vaikuttamalla yhteiskunnalliseen kehitykseen, johtamalla ja kehittämällä strategista suunnittelua ja kaupungin hallintoa sekä ohjaamalla ja yhteensovittamalla organisaation toimintaa kaupunkistrategian ja valtuuston hyväksymien strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunginhallituksen tehtäväalueet ovat:

1. kaupungin kehityksen ohjaaminen, strateginen johtaminen sekä seuranta ja arviointi.
2. palvelut, talous ja maankäyttö.

3. asunto-, elinkeino- ja maapolitiikka, työllisyyspalvelut sekä maaseutuelinkeinot.
4. edunvalvonta, kuntien välinen yhteistoiminta, sidosryhmät ja tiedottaminen.
5. hallinnonalojen, organisaatiotoimintojen ja henkilöstön johtaminen, kehittäminen ja yhteensovittaminen.
6. omistajapolitiikka ja omistajastrategia, konserniohjaus ja konsernivalvonta.
7. sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta.
8. konserni- ja tukipalvelut sekä talouspalvelut.

6 § Kaupunginhallituksen ratkaisuvalta

Kaupunginhallitus

1. käyttää kaupungin puhevaltaa ja antaa selityksen valtuuston päätöksestä tehdyn valituksen johdosta.
2. päättää kaupungin omaisuudesta, omistajapolitiikan ja omistajastrategian määrittelystä sekä konserniohjauksesta ja konsernivalvonnasta.
3. päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta tai lunastamisesta ja irtaimen omaisuuden ostamisesta tai lunastamisesta sekä maan vuokralle antamisesta ja ottamisesta ellei tässä säännössä erikseen toisin määrätä.
4. päättää kunnallisista ilmoituksista.
5. poistettu
6. päättää maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesta valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta yleiskaavojen osalta.
7. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:ssä tarkoitetun maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:ssä tarkoitetun rakennuskiellon määräämisestä.
8. päättää lausunnon antamisesta naapurikunnan yleiskaavoista.
9. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:ssä tarkoitetun rakennuskiellon määräämisestä.
10. vahvistaa maksut ellei maksun määrääminen kuulu hallintosäännön mukaan muulle toimielimelle tai viranhaltijalle.

11. päättää R. Winterin rahaston käytöstä.
12. päättää kaupungin jäsenyydestä yhdistyksessä.
13. päättää korvauksen myöntämisestä vahingosta tai haitasta.
14. myöntää vapautuksen tai lykkäyksen kunnallisesta maksusta.
15. vastaa sisäisestä valvonnasta, sisäisestä tarkastuksesta ja riskienhallinnasta sekä hyväksyy sisäisen valvonnan yleiset ohjeet ja valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti.
16. päättää kaupungin omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta.
17. nimeää kuntalain 30 §:n 3 momentissa tarkoitettuja toimikuntia sekä työryhmiä tietyn nimetyn tehtävän tai hankkeen hoitamiseksi. Kaupunginhallitus voi delegoida toimikunnalle tai työryhmälle kaupunginhallitukselle itselleen kuuluvaa toimivaltaa tai sellaista toimivaltaa, joka hallintosäännön mukaan kuuluu lautakunnalle tai viranhaltijalle. Tämä määräys on ensisijainen suhteessa palvelukeskuksia koskeviin hallintosääntömääräyksiin.
18. poistettu
19. päättää kaupungin vastuulla olevien elintärkeiden toimintojen turvaamiseen tarvittavasta valmiussuunnittelusta.

Kaupunginhallituksella on oikeus antaa ohjeita ja määräyksiä hallintokuntien, kaupungin edustajien sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden noudatettavaksi.

6 a § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

1. johtaa kaupunkistrategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kaupungin asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin.

2. vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelut.

7 § Strateginen johto

Strateginen johto toimii kaupunginjohtajan johdolla. Strategisen johdon tehtävät ovat henkilöstöpalvelut, kehittämispalvelut, konserni- ja tukipalvelut, talouspalvelut ja työllisyyspalvelut ja viestintä.

Kaupunginhallitus toimii strategisen johdon palveluista vastaavana toimielimenä ja päättää strategisen johdon osalta hallintosäännön 8 §:n mukaiset asiat.

Kaupunginjohtaja päättää strategisen johdon osalta hallintosäännön 15 §:n mukaiset asiat.

8 § Lautakuntien yleinen ratkaisovalta

Lautakunnilla on kokonaisvastuu valtuuston hyväksymien tavoitteiden ja voimavarojen mukaan toimialansa palveluiden järjestämisestä ja niiden kehittämisestä.

Lautakunta

1. päättää toimialaansa kuuluvista asioista, jotka lain, asetuksen tai säännön mukaan kuuluvat toimielimelle tai sen toimialueella kunnalle ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty.
2. kehittää toimialaansa kaupunkistrategian, valtuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.
3. seuraa ja arvioi tehtäväalueellaan palvelukeskuksen toimintaa.
4. päättää tehtäväalueensa toimeenpanossa noudatettavista yleisistä perusteista.
5. käyttää kaupunginhallituksen määrittelemissä tilanteissa kaupungin puhevaltaa oman toimialansa osalta.
6. päättää toimialan palveluista perittävistä maksuista ja taksoista sekä maksun kohtuullistamisesta.

7. päättää toimialansa saatavien poistamisesta.
8. päättää toimialansa sopimuksista, hankinnoista ja urakoista.
9. päättää toimialallaan tapahtuneen vahingon tai haitan korvaamisesta.
10. päättää toimialansa avustusten jakamisesta.
11. päättää toimialansa vastuulla olevien elintärkeiden toimintojen turvaamiseen tarvittavasta valmiussuunnittelusta.
12. vastaa toimialansa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon valvonnasta ja raportoi kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

9 § Hallinto-organisaatio

Kaupungin hallinto-organisaatio muodostuu strategisesta johdosta ja kolmesta palvelukeskuksesta. Palvelukeskukset jakaantuvat palvelualueisiin ja palveluyksiköihin.

Kaupungin hallinto-organisaatio:

- Strateginen johto
- Palvelukeskukset
 - o sivistyskeskus
 - o sosiaali- ja terveystyökeskus
 - o tekninen keskus
- Kangasalan Vesi -liikelaitos, joka toimii teknisen keskuksen tehtäväalueella.

10 § Poistettu

11 § Organisaatiota koskeva toimivalta

Organisaatiosta päätetään seuraavan toimivaltajaon mukaisesti:

Valtuusto päättää

1. luottamushenkilöorganisaatiosta,
2. palvelukeskuksista.

Kaupunginhallitus päättää

1. palvelukeskuksen johtajat johtavista viranhaltijoista sekä näiden määräaikaaisuudesta.

Kaupunginjohtaja päättää

1. strategisen johdon organisaatiosta, tehtävien jaosta ja esimiehistä,
2. palvelukeskuksen johtajien sijaiset,
3. strategisen johdon ja palvelukeskusten välisestä sekä palvelukeskusten välisestä työnjaosta ja työvoiman käytöstä.

Palvelukeskuksen johtaja päättää

1. palvelualueista, palveluyksiköistä ja niiden esimiehistä
2. palvelukeskuksen sisäisestä työvoiman käytöstä ja henkilöstön sijoittumisesta organisaatioon.

12 § Johtoryhmä

Johtoryhmä avustaa kaupunginjohtajaa kaupungin johtamisessa ja toiminnan ohjauksessa.

Johtoryhmään kuuluvat kaupunginjohtajan lisäksi palvelukeskusten johtajat sekä henkilöstön valitsema edustaja. Kaupunginjohtaja voi kutsua johtoryhmätyöskentelyyn muitakin henkilöitä.

3 LUKU: HENKILÖSTÖN RATKAISUVALTA JA VASTUU

13 § Kaupunginjohtajan ratkaisovalta

Kaupunginjohtaja

1. käyttää kaupungin puhevaltaa tai määrää taikka valtuuttaa muun asiamiehen käyttämään puhevaltaa taikka edustamaan kaupunkia.

2. vastaa kaupunkikonsernin johtamisesta sekä omistajapolitiikan, konserniohjauksen ja konsernivalvonnan toteuttamisesta kuntalain tarkoittamalla tavalla.
3. päättää asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten ja laitteiden ostamisesta, myymisestä tai vaihtamisesta.
4. päättää kaupungin maa-alueiden vuokralle antamisesta enintään 5 vuoden ajaksi, tilapäisen käyttöoikeuden luovuttamisesta ja perittävästä vuokrista ja korvauksista. Lisäksi kaupunginjohtaja päättää kaupunginhallituksen määräämissä rajoissa maan vuokralle ottamisesta ja muista kaupungin maa-alueita koskevista sopimuksista.
5. päättää suostumuksen antamisesta tien, johdon tai rakennelman sijoittamisesta kaupungin hallitsemalle alueelle tai rakennukseen.
6. päättää tapahtumiin liittyvistä sopimuksista.
7. päättää tarjouksista, hankinnoista ja irtaimen omaisuuden ostamisesta kaupunginhallituksen määräämissä rajoissa.
8. päättää korvauksen myöntämisestä vahingosta tai haitasta kaupunginhallituksen määräämissä rajoissa.
9. myöntää vapautuksen tai lykkäyksen kunnallisesta maksusta kaupunginhallituksen määräämissä rajoissa.
10. päättää tonttien varaamisesta, myymisestä ja vuokralle antamisesta kaupunginhallituksen hyväksymien perusteiden mukaisesti.
11. päättää laskujen hyväksyjistä.
12. vastaa sisäisen tarkastuksen järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan ja raportoi kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
13. päättää tonttien rakentamisveloitteen määräajan pidentämisestä ja suostumuksen antamisesta rakentamattomien tonttien edelleen luovuttamiseen.

Kaupunginjohtajalla on oikeus antaa ohjeita ja määräyksiä hallintokuntien, kaupungin edustajien sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden noudatettavaksi.

Kaupunginjohtajan poissa ollessa tai ollessa estyneenä hänen sijaisenaan toimii valtuuston toimikaudekseen määräämä viranhaltija.

14 § Poistettu

15 § Palvelukeskuksen johtajan yleinen ratkaisovalta

Palvelukeskuksen johtaja johtamansa organisaation osalta

1. johtaa, kehittää ja valvoo johtamansa organisaation toimintaa valtuuston, kaupunginhallituksen ja tehtäväalueen toimielimen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.
2. käyttää tehtäväalueellaan lautakunnan puhevaltaa ellei toimielin toisin päättä.
3. päättää suunnittelijoiden valinnasta, hankinnoista, urakoista ja sopimuksista toimielimen määräämissä rajoissa.
4. päättää kaupungin saatavien ja kaupungille tulevien suoritusten vakuuksien määrän.
5. päättää vahingon tai haitan korvaamisesta toimielimen määräämissä rajoissa.
6. hyväksyy organisaation sisäiset ostoja, myyntiä ja vuokrausta koskevat palvelusopimukset.
7. päättää palvelukeskuksen irtaimiston, tilojen ja alueiden käytöstä ja käytöstä perittävistä korvauksista kaupunginhallituksen ohjeiden mukaan.
8. päättää palvelukeskuksen tehtäväalueella tapahtumiin liittyvistä sopimuksista.
9. päättää tarpeettomaksi käyneen irtaimen omaisuuden poistamisesta ja myymisestä
10. päättää perittävien maksujen mukaisten saatavien poistamisesta ja maksujen kohtuullistamisesta toimielimen määräämissä rajoissa.
11. päättää laskujen hyväksyjistä.

12. vastaa tehtäväalueen asioiden tiedottamisesta.
13. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan ja raportoi kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
14. päättää lautakunnan toimialaan kuuluvaan aineistoon liittyvän tutkimusluvan antamisesta.
15. päättää tehtäväalueellaan kiireellisten korjaustöiden tai muiden toimenpiteiden suorittamisesta, mikäli vahingon estäminen tai toiminnan turvaaminen sitä edellyttävät.
16. päättää avustuksista lautakunnan määräämissä rajoissa.
17. päättää kehittämishankkeisiin osallistumisesta.

15 a § Hallintojohtajan ratkaisuvallta

Hallintojohtaja

1. päättää konserni- ja tukipalveluiden hinnoittelusta.
2. vastaa omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan valmistelusta.
3. huolehtii konserniohjauksen toteuttamisesta.
4. huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoinnista.
5. päättää tehtäväalueellaan hallintosäännön 45 §:n mukaiset asiat.

16 § Henkilöstöjohtajan ratkaisuvallta

Henkilöstöjohtaja

1. edustaa kaupunkia työnantajana viranhaltijoita ja työntekijöitä koskevissa henkilöstöasioissa ja neuvotteluissa sekä viranomaisyhteistyössä.
2. päättää kaupunkia sitovien virka- ja työehtosopimusmääräysten täytäntöönpanosta.
3. päättää kaupunginjohtajan määräämissä rajoissa virka- ja työehtosopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta.

17 § Talousjohtajan ratkaisuvallta

Talousjohtaja

1. päättää kaupungin kassavarojen sijoittamisesta kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan ohjeiden mukaan.
2. poistettu.
3. poistettu.
4. hyväksyy kaupungin saatavien vakuudet ja päättää niiden muuttamisesta ja vapauttamisesta.
5. päättää omaisuus-, ajoneuvo-, tapaturma-, ja muista vakuutuksista kaupunginhallituksen määräämissä rajoissa.
6. päättää irtaimen omaisuuden vuokralle antamisesta ja ottamisesta, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty.
7. poistettu.
8. poistettu.

4 LUKU: SIVISTYSKESKUS

18 § Sivistyskeskuksen toiminta-ajatus

Sivistyskeskus koordinoi hyvinvointityötä ja palvelee asukkaita luomalla edellytyksiä monipuolisille koulutus-, varhaiskasvatus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminnoille sekä asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

19 § Sivistyslautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Sivistyslautakunta

1. vastaa perusopetuslaissa, lukiolaissa ja varhaiskasvatuslaissa sekä muussa tehtäväalueensa lainsäädännössä tarkoitettujen tehtävien järjestämisestä.
2. poistettu.

3. vastaa kirjastolaissa, liikuntalaissa, nuorisolaissa, vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa sekä kuntien kulttuuritoimintaa koskevassa laissa sekä muussa tehtäväalueensa lainsäädännössä tarkoitettujen tehtävien järjestämisestä.
4. poistettu.

20 § Poistettu

21 § Sivistyskeskuksen viranhaltijoiden ratkaisuvallta

Hyvinvointijohtaja tai tämän määräämä

1. johtaa hyvinvointityötä.
2. päättää opetuspalveluiden järjestämisestä.
3. päättää koulun järjestyssäännöistä.
4. päättää oppilaan koulunkäyntiin liittyvistä asioista, oppilaan oikeuksista ja velvollisuuksista, oppilaan arvioinnista, sanallisen arvioinnin kaavasta, oppilaaksi ottamisesta, vuosiluokalle jättämisestä, kirjallisesta varoituksesta sekä toteaa lukion oppilaan eronneeksi.
5. päättää oppilaskuljetuksista lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaan.
6. päättää erityisen tuen antamisesta oppilaalle, erityisistä opetusjärjestelyistä, oppivelvollisuuden pidentämisestä ja opetuksen poikkeavasta aloittamisajankohdasta.
7. päättää opetus- ja erityistehtävätuntien antamisesta kouluille.
8. päättää opetuksen julkisuuden rajoittamisesta.
9. päättää oppilaskuntatoiminnasta.
10. poistettu.
11. päättää lapsen ottamisesta varhaiskasvatukseen, siihen liittyvistä muista toimenpiteistä ja varhaiskasvatuksesta perittävästä yksilökohtaisesta asiakasmaksusta sekä lapsen ottamisesta varhaiskasvatuksessa järjestettävään esiopetukseen.
12. toimii yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain mukaisena valvontaviranomaisena varhaiskasvatuspalvelujen osalta.

13. päättää Valkeakoski-opistolta ostettavien kansalaisopistopalvelujen määrästä ja saavutettavuudesta talousarvion rajoissa.
14. päättää sivistyskeskuksen perimistä maksuista lautakunnan määräämissä rajoissa.
15. päättää kirjaston käyttöä koskevista säännöistä sekä kirjaston käytännön toiminnasta.

Hyvinvointijohtaja päättää ratkaisuvallan käyttämisestä ja sen delegoimisesta alaiselleen viranhaltijalle, jolla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

5 LUKU: SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS

22 § Sosiaali- ja terveyskeskuksen toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveyskeskuksen toiminnan tarkoituksena on tukea ja edistää yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä sosiaalista turvallisuutta ja itsenäistä selviytymistä, ehkäistä sairauksia ja sosiaalisten ongelmien syntymistä ja poistaa haittoja, jotka rajoittavat kuntalaisten toimintamahdollisuuksia ja osallistumista.

23 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii Kangasalan ja Pälkäneen sosiaali- ja terveystalouden yhteistoiminta-alueella sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön tarkoittamana monijäsenenä toimielimenä ja käyttää tälle lainsäädännössä säädettyä ratkaisuvalltaa, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

1. vastaa palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä sosiaali- ja terveystalouden yhteistoiminta-alueella.
2. suunnittelee ja ohjaa väestölle tuotettavien palvelujen kokonaisuutta ja palvelurakenteen kehittymistä.

3. nimeää sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain tarkoittaman sosiaaliasiamiehen ja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain tarkoittaman potilasasiamiehen.
4. vastaa ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen sopimuksen mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä.
5. päättää muista lain nojalla sosiaali- ja terveyslautakunnalle kuuluvista asioista.

24 § Poistettu

25 § Sosiaali- ja terveysjohtajan ratkaisuvalla hallintoasioissa

Sosiaali- ja terveysjohtaja

1. toimii sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen johtavana viranhaltijana.
2. käy palvelutilausneuvottelut ja valvoo toiminnan ja talouden toteutumista.
3. nimeää sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoiminta-alueen yhteistyöryhmän sosiaali- ja terveyslautakunnan valmistelu-, seuranta- ja muuhun asiantuntijatyöhön.

26 § Sosiaali- ja terveyskeskuksen viranhaltijoiden ratkaisuvalla

Sosiaali- ja terveysjohtaja tai tämän määräämä

1. päättää sosiaali- ja terveydenhuollon antamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveydenhuollon lakien perusteella lautakunnan tarvittaessa vahvistamien yleisten perusteiden ja ohjeiden mukaisesti,
2. päättää asiakaskohtaisista hoito- ja palvelumaksuista,
3. päättää korvaus- ja muiden hakemusten vireillepanosta ja muutoksen hakemisesta päätöksiin,
4. päättää lausuntojen antamisesta ja esitysten tekemisestä,
5. päättää yksilökohtaisesta ostopalvelusta sekä

6. toimii yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain tarkoittamana valvontaviranomaisena ja päättää niitä koskevista asioista.

Sosiaali- ja terveysjohtaja päättää ratkaisuvallan käyttämisestä ja sen delegoimisesta alaiselleen viranhaltijalle, jolla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

6 LUKU:TEKNINEN KESKUS

27 § Teknisen keskuksen toiminta-ajatus

Teknisen keskuksen tarkoituksena on tuottaa hyvinvointia elinympäristöä kehittämällä. Tekninen keskus vastaa maankäytön suunnittelusta, edistää luonnon monimuotoisuuden, maisemien, viihtyisän ja turvallisen ympäristön säilymistä ja kehittämistä, Tekninen keskus ohjaa, suunnittelee ja toteuttaa kestävän kehityksen periaatteita noudattavaa rakentamista ja kunnossapitoa sekä järjestää ateria- ja siivouspalveluita. Tekninen keskus vastaa kaupungin tiloista ja niiden hoidosta.

28 § Elinympäristölautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Elinympäristölautakunta

1. päättää asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta, asemakaavan valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta niiden asemakaavojen osalta, jotka ovat vaikutukseltaan merkittäviä ja asemakaavan hyväksymisestä niiden asemakaavojen osalta, jotka eivät ole vaikutukseltaan merkittäviä sekä selvityksen antamisesta valitusviranomaiselle elinympäristölautakunnan tekemään asemakaavapäätökseen.
2. hyväksyy kaavoituskatsauksen.
3. antaa lausunnot naapurikuntien asemakaavoista.
4. päättää luonnonmuistomerkkien rauhoittamisesta tai rauhoituksen lakauttamisesta sekä valmistelee kaupunginhallituksen päätettäväksi luonnonsuojelulain tarkoittamat kunnan lausunnot.

5. päättää maantielain mukaisten lausuntojen antamisesta tienpitoviranomaiselle.
6. käyttää valtion tukemaa asuntotuotantoa koskevassa lainsäädännössä kunnalle säädettyä toimivaltaa.
7. päättää vesihuoltolain tarkoittamasta kaupungin vesihuollon yleisestä kehittämisestä.
8. määrää vesihuoltolain 8 §:n mukaisen toiminta-alueen.
9. päättää kiinteistöä tai aluetta koskevan asemakaavoituksen käynnistämisestä.
10. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:ssä tarkoitetusta asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista.
11. osoittaa maankäyttö- ja rakennuslain 103 g §:n mukaisesti kiinteistön hulevesijärjestelmän ja kaupungin hulevesijärjestelmän yhteensovittamiseksi tarpeelliset rajakohdat.
12. hyväksyy maankäyttö- ja rakennuslain 103 l §:n mukaisen hulevesisuunnitelman.
13. antaa maankäyttö- ja rakennuslain 103 j §:n mukaisia kaupunkia tai kaupungin osaa koskevia tarkempia määräyksiä hulevesien hallinnasta.
14. päättää vesihuoltolain 17 a §:n mukaisesti huleveden viemäroinnin järjestämisestä.
15. päättää kadunpidon järjestämisestä, kadunpidosta ja kadunpidon lopettamisesta.
16. hyväksyy katu- ja yleisten alueiden suunnitelmat ja kustannusarviot.
17. huolehtii pelastustoimeen liittyvistä kaupungille kuuluvista tehtävistä.
18. antaa kaupungin lausunnot jätehuoltoon liittyvissä asioissa.
19. päättää kaupungin omistamien suojelalueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista.
20. hyväksyy talonrakennushankkeiden rakennuslupavaiheen suunnitelmat ja kustannusarviot.
21. päättää talonrakennushankkeiden suunnittelijoiden valinnasta ja suunnittelusopimuksista.
22. päättää yksityistieavustusten jakamisesta ja hoitaa yksityistieasioihin liittyvää neuvontaa.

29 § Viranomaislautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Viranomaislautakunta

1. toimii kaupungin rakennusvalvonta-, ympäristönsuojelu-, leirintäalue-, ja kadunpitoviranomaisena sekä maa-aineslaissa tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena.
2. ratkaisee maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaupungin toimivaltaan kuuluvat poikkeamisasiat.
3. päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella ja kunnan lausunnoista rantasuunnittelutarpeesta lukuun ottamatta asuinrakennuksen laajentamista ja peruskorjaamista, joista päätetään rakennuslupamenettelyn yhteydessä sen viranomaisen toimesta, jolle rakennuslupahakemuksen ratkaisu muutoinkin kuuluu.
4. päättää selvityksen antamisesta valitusviranomaiselle lautakunnan tekemään poikkeamispäätökseen ja suunnittelutarveratkaisuun liittyvissä valitusasioissa.
5. päättää vesilain 5 luvun 9 §:n 3 momentissa tarkoitetun ratkaisun antamisesta.
6. päättää vesiliikennelain ja maastoliikennelain mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä.
7. päättää maisematyöluvista, lukuun ottamatta asemakaava-alueita, jolla luvista päättää palvelukeskuksen johtajan määräämä viranhaltija.
8. päättää ympäristönsuojelulain 27 d §:ssä tarkoitetun poikkeuksen myöntämisestä talousjätevesien käsittelyä koskevista vaatimuksista.
9. toimii maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun hulevesiä koskevien erityisten säännösten noudattamista valvovana viranomaisena.
10. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 103 f §:n mukaisen vapautuksen myöntämisestä kiinteistön velvollisuudesta johtaa kiinteistön hulevedet kaupungin hulevesijärjestelmään.
11. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 103 k §:n mukaisen määräyksen antamisesta kiinteistön omistajalle ja haltijalle hulevesistä aiheutuvan haitan poistamiseksi.

12. poistettu.

30 § Teknisen keskuksen viranhaltijoiden ratkaisuvallta

Elinympäristöjohtaja tai tämän määräämä

1. päättää asemakaavan valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta sellaisen asemakaavan osalta, joka ei ole vaikutukseltaan merkittävä.
2. päättää rakennusjärjestyksessä tarkoitettujen kaupungin lausuntojen antamisesta, osoitenumeroinnista, haja-asutusalueiden teiden nimistä sekä asemakaava-alueen nimistä lukuun ottamatta kaavalla nimettäviä kohteita taikka kiinteistöjen tai toimitilojen nimiä.
3. päättää muista kuin valtuustolle ja elinympäristölautakunnalle kuuluvista asuntolainsäädännön ja sen nojalla kunnallisen viranomaisen ratkaistavaksi kuuluvista asioista.
4. vastaa kaupungin omistamien kiinteistöjen rekisterin ylläpidosta ja asiakirjojen arkistoinnista, käyttää kaupungin maanomistajan puhevaltaa yksityisteiden hallinnossa, edustaa kaupunkia kiinteistö-, yksityistie-, maantie- ja lunastustoimituksissa, tekee ja allekirjoittaa kiinteistötoimituksia ja filojen yhdistämisistä sekä lainhuutoja koskevat hakemukset ja päättää katualueiden haltuun ottamisesta, kaupungin suostumusten antamisesta toimituksiin sekä rakennushankkeiden yhteydessä naapurin lausuntojen ja suostumusten antamisesta kaupungin omistamien alueiden osalta.
5. päättää korjaus- ja energia-avustusten jakamisesta ja toimii niitä koskevana valtionapuviranomaisena kaupungissa.
6. toimii kaupungin öljyntorjuntaviranomaisena.
7. päättää maisematyöluvista asemakaava-alueella, rakennusluvista, toimenpide- ja purkamisluvista ja -ilmoituksista, suunnittelutarvealueella rakennuslupakäsittelyn yhteydessä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä asuinrakennuksen laajentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä vastaavan työnjohtajan ja erityisalan vastaavan työnjohtajan hyväksymisestä. Viranhaltija voi siirtää ratkaisuvalltaansa kuuluvan asian lautakunnan ratkaistavaksi, milloin lupaa haetaan arvotarkennuksen

muutokseen tai kyseessä on muutoin tavanomaisesta poikkeava rakentaminen.

8. hyväksyy yhdyskuntateknisten hankkeiden suunnitelmat ja kustannusarviot elinympäristölautakunnan määräämissä rajoissa ja päättää muutoksista hyväksytyihin suunnitelmiin, mikäli urakkasopimuksista ei muuta johdu eikä se aiheuta käyttötarkoituksen eikä hyväksytyyn laatu- tai kustannustason muutosta.
9. päättää pysyvien ja tilapäisten liikenteen ohjauslaitteiden asentamisesta ja kaupungin suostumuksen antamisesta laitteiden asentamiseen sekä huolehtii ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvoihin liittyvistä kaupungille kuuluvista tehtävistä.
10. päättää yhdyskuntateknikan rakentamiseen tarvittavista työluvista.
11. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 158 §:ssä tarkoitetun rakennusrasitteen ja 159 §:ssä tarkoitetun asemakaavassa edellytetyn rasitteen perustamisesta.
12. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:ssä ja 162 §:ssä tarkoitetun yhdyskuntateknisen laitteen sijoittamisesta, muuttamisesta ja poistamisesta.
13. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 164 §:ssä tarkoitetusta kiinteistöjen yhteysjärjestelystä.
14. päättää maankäyttö- ja rakennuslain 165 §:ssä tarkoitetusta luonnollisen vedenjuoksun muuttamisesta aiheutuvan haitan korjaamisesta ja poistamisesta.
15. toimii maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:ssä tarkoitettuna valvontaviranomaisena ja päättää edellä mainitussa säännöksessä tarkoitetusta korttelialueen järjestelystä.
16. päättää talonrakennushankkeiden suunnittelijoiden valinnasta ja suunnittelusopimuksista elinympäristölautakunnan määräämissä rajoissa.
17. hyväksyy talonrakennushankkeiden rakennuslupavaiheen suunnitelman ja kustannusarvion elinympäristölautakunnan määräämissä rajoissa.

18. päättää muutoksista hyväksytyihin suunnitelmiin, mikäli urakkasopimuksista ei muuta johdu eikä tämä aiheuta käyttötarkoituksen eikä hyväksytyn laatu- ja kustannustason muutosta.
19. päättää huoneistojen vuokralle antamisesta ja ottamisesta.
20. päättää kaupungin metsien hoidosta ja puutavaran myynnistä.
21. päättää metsästysvuokrasopimuksista.

Elinympäristöjohtaja päättää ratkaisuvallan käyttämisestä ja sen delegoimisesta alaiselleen viranhaltijalle, jolla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

31 § Poistettu

32 § Poistettu

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS

33 § Liikelaitoksen nimi ja kotipaikka

"Kangasalan Vesi -liikelaitos" toimii kuntalain tarkoittamana kaupungin liikelaitoksena.

Liikelaitoksen kotipaikka on Kangasalan kaupunki.

34 § Liikelaitoksen tehtävät ja toiminta-ajatus

Liikelaitoksen tehtävänä on hankkia, puhdistaa ja toimittaa asiakkailleen talousvettä sekä huolehtia viemäriveresien johtamisesta ja puhdistamisesta. Liikelaitos vastaa myös hulevesien johtamisesta siltä osin kuin niitä johdetaan putkiverkossa vesilaitoksen toiminta-alueella.

Liikelaitos toimii valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti.

35 § Liikelaitoksen taloudenhoito

Liikelaitoksen kirjanpito hoidetaan eriytettyinä kaupungin kirjanpidossa. Talousarvio- ja tilikautena on kalenterivuosi. Liikelaitos vastaa käyttö- ja investointikustannuksistaan pääsääntöisesti omalla toiminnallaan.

Valtuusto määrittelee liikelaitokselle tuottovaatimuksen.

36 § Liikelaitoksen johtokunnan kokoukset

Johtokunnan kokouksissa esittelijänä toimii liikelaitoksen toimitusjohtaja.

Toimitusjohtajan poissa tai esteellisenä ollessa esittelijänä toimii toimitusjohtajan sijainen tai johtokunta voi määrätä esittelijäksi muunkin viranhaltijan tai johtokunnan puheenjohtajan.

37 § Liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunta

1. päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa sekä seuraa tavoitteiden saavuttamista ja raportoi niiden saavuttamisesta.
2. seuraa ja kehittää liikelaitoksen toimintaa, kannattavuutta ja omaisuudenhoitoa sekä tekee liikelaitosta koskevia esityksiä valtuustolle.
3. hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman valtuuston asettaman tulostavoitteen ja toiminnallisten tavoitteiden pohjalta.
4. päättää lainanotosta valtuuston erikseen myöntämien valtuuksien puitteissa.
5. päättää liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista valtuuston hyväksymän kaupungin taloussuunnitelman puitteissa.
6. päättää suunnittelijoiden valinnasta ja suunnittelusopimuksista, hankinnoista ja urakoista.

7. päättää maksuista ja korvauksista sekä maksun kohtuullistamisesta.
8. päättää asiakkaiden ja vesilaitoksen välisistä tavanomaisesta poikkeavista erityissopimuksista.
9. hyväksyy laitokselle yleiset toimitus- ja sopimusehdot.
10. laatii vuosittain ennen maaliskuun 15. päivää valtuustolle osoitettavan edellisen vuoden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen.
11. valitsee ja irtisanoo liikelaitoksen toimitusjohtajan ja määrää hänelle sijaisen sekä päättää toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdoista.
12. päättää liikelaitoksen vakinaisen henkilöstön määrästä.
13. valvoo liikelaitoksen etua ja edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa liikelaitoksen tehtäväalueella.
14. päättää nimenkirjoittamiseen oikeutetuista.
15. päättää saatavien poistamisesta.
16. päättää haitan tai vahingon korvaamisesta.
17. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja raportoi kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

38 § Kangasalan Vesi -liikelaitoksen toimitusjohtajan tehtävät ja ratkaisuvallta

Toimitusjohtaja

1. vastaa liikelaitoksen hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä päättää liikelaitoksen organisaatiosta.
2. johtaa ja kehittää laitoksen toimintaa.
3. käyttää liikelaitoksen puhevaltaa.
4. päättää suunnittelijoiden valinnasta ja suunnittelusopimuksista, hankinnoista ja urakoista johtokunnan määräämissä rajoissa.
5. päättää kuluttajan laitteiden erottamisesta vesilaitoksen verkostosta.
6. hyväksyy liikelaitokselle laaditut rakennusten ja rakenteiden suunnitelmat sekä vesijohto- ja viemäriverkkosuunnitelmat.

7. päättää haittakorvauksista.
8. päättää liikelaitoksen henkilöstön valinnasta ja erottamisesta, virka- ja työehtosopimusten ehdottomien määräysten täytäntöönpanosta sekä kaupunginjohtajan määräämissä rajoissa lainsäädännön ja virka- ja työehtosopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta.
9. päättää henkilöstön sivutoimi-ilmoituksista.
10. myöntää virka- ja työvapaan liikelaitoksen henkilöstölle.
11. myöntää lykkäyksen maksusta.
12. päättää henkilöstön koulutuksesta.
13. hyväksyy liikelaitoksen laskut.
14. päättää tarpeettomaksi käyneen irtaimiston omaisuuden poistamisesta ja myymisestä.
15. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta ja raportoi kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

38a § Poistettu

39 § Poistettu

40 § Poistettu

41 § Poistettu

7 LUKU: HENKILÖSTÖASIAT

42 § Valtuuston ratkaisuvallta

Valtuusto

1. päättää seuraavien viranhaltijoiden valinnasta: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, hyvinvointijohtaja, sosiaali- ja terveysjohtaja, elinympäristöjohtaja.

43 § Kaupunginhallituksen ratkaisuvalta

Kaupunginhallitus

1. perustaa ja lakkauttaa virat.
2. päättää henkilöstöjohtajan, kehitysjohtajan ja talousjohtajan valinnasta.
3. päättää valtuuston valitsemien viranhaltijoiden, henkilöstöjohtajan ja talousjohtajan harkinnanvaraisesta palkkauksesta.
4. hyväksyy henkilöstöohjelman.
5. päättää kaupunginjohtajan osalta työlainsäädännön sekä virkaehtosopimuksen mukaisista asioista.

44 § Kaupunginjohtajan ratkaisuvalta

Kaupunginjohtaja

1. edustaa kaupunkia työnantajana ja päättää säädösten ja määräysten, virka- ja työehtosopimusten sekä kunnallista työnantajaa velvoittavien sopimusten täytäntöönpanosta sekä harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta sekä hyväksyy paikalliset virka- ja työehtosopimukset.
2. päättää työsuhteiden hyväksymisestä, lakkauttamisesta sekä muuttamisesta.
3. päättää valtuuston ja kaupunginhallituksen valittavia lukuunottamatta suoraan alaisensa ja strategisen johdon henkilöstön ottamisesta sekä koulutuksesta, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty.
4. hyväksyy työsuhteiden kelpoisuusehdot sekä virkojen kelpoisuusehtojen muutokset.
5. päättää koulutuksesta ja kehittämisestä sekä hyväksyy henkilöstön ja toimintatapojen kehittämistä koskevat yleiset ohjeet ja suunnitelmat.

Suoraan kaupunginjohtajan alaisia ovat kaupunginjohtajan erikseen päättämät viranhaltijat ja työntekijät.

Niissä virkasuhteeseen ja viranhaltijaan liittyvissä asioissa, joista on säädetty kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginjohtaja, ellei toisin ole säädetty taikka hallintosäännössä määrätty.

45 § Palvelukeskuksen johtajan ratkaisuvallta

Palvelukeskuksen johtaja

1. edustaa kuntaa työnantajana sekä päättää lainsäädännön sekä virka- ja työehtosopimusten ehdottomien määräysten täytäntöönpanosta.
2. päättää kaupunginjohtajan määräämissä rajoissa lainsäädännön sekä virka- ja työehtosopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta.
3. päättää palvelukeskuksen henkilöstön ottamisesta.
4. kehittää prosesseja, henkilöstöä ja toimintatapoja sekä koko organisaation yhteistyötä sekä päättää henkilöstön koulutuksesta.

46 § Virat ja työsuhteet

Kaikki virat ja työsuhteet ovat hallinnollisesti kaupungin palvelussuhteita.

Viran hakumenettelystä päättää se, joka virkasuhteeseen ottaa. Valtuustossa täytettävien virkojen osalta hakumenettelystä päättää kuitenkin kaupunginhallitus. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi virkaa hakenut henkilö voidaan ottaa ilman uutta hakumenettelyä virkaan, jos virkaan valittu hakija ei ole ottanut virkaa vastaan eikä kieltäytymisen varalle ole valittu toista henkilöä tai valittu irtisanoutuu virasta ennen virantoimituksen alkamista.

Viranhaltija tai työntekijä voidaan ottaa määräaikaiseen palvelussuhteeseen erityisistä kelpoisuusehdoista riippumatta.

Koeajasta päättää se, joka palvelussuhteeseen ottaa, valtuuston valitsemien viranhaltijoiden osalta kuitenkin kaupunginhallitus.

47 § Palvelussuhteen päättäminen ja lomauttaminen

Irtisanomisesta, palvelussuhteen purkamisesta, eron myöntämisestä ja lomauttamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan tai ottaa työntekijän työsopimussuhteeseen.

Kaupunginhallitus myöntää eron valtuuston täyttämästä virasta ja toimeenpanee valtuuston päättämän irtisanomisen.

48 § Henkilöstön asema ja yhteistoiminta

Sen lisäksi mitä tehtävistä ja toimivallasta on muutoin säädetty tai määrätty esimiesasemassa olevien henkilöiden tulee erityisesti huolehtia yhteistoiminnasta, vuorovaikutuksesta sekä henkilöstön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista.

Henkilön asema ja tehtäväkokonaisuudet määritellään toimenkuivissa, jotka tarkistetaan kehityskeskusteluissa tai tehtävämuutosten yhteydessä.

Henkilöstön siirtämisestä palvelussuhteesta tai tehtävästä toiseen päättää strategisen johdon ja palvelukeskusten välillä sekä palvelukeskusten välillä kaupunginjohtaja, strategisen johdon sisällä kaupunginjohtaja sekä palvelukeskuksen sisällä palvelukeskuksen johtaja.

8 LUKU: KOKOUSHENNETTELY

49 § Soveltaminen

Kokousmenettely-luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielimissä, kuten kaupunginhallituksessa, lautakunnassa, niiden jaostoissa ja toimikunnissa, Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunnassa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa.

49 a § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Toimielin voi pitää kokouksen myös sähköisesti. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

50 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin pitää kokouksensa päättämänään aikana ja paikassa.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

51 § Kokouksen koollekutsuminen

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä, mikäli mahdollista, siinä käsiteltävät asiat (asialista).

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotuksen toimielimen päätökseksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai velvollisuus, viimeistään viisi arkipäivää ennen kokousta.

51 a § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän

tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

51 b § Esityslistan julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslistat julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

52 § Jatkokokous

Jos kokousasioita ei ole saatu kokouksessa käsitellyksi, jäljellä olevat asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Niille kokouksesta poissa olleille, joille se vaikeudetta voi tapahtua, on kuitenkin pyrittävä antamaan tieto jatkokokouksesta.

53 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja tai esittelijä voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

54 § Kokouksen pitäminen ja tilapäinen puheenjohtaja

Avattuaan kokouksen puheenjohtajan on todettava läsnä olevat sekä missä ominaisuudessa kukin on läsnä. Lisäksi puheenjohtajan on todettava kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Milloin sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan jäsenen puheenjohtajaksi kokousta tai sanotun asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Toimita voi ottaa käsiteltäväkseen sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouksutsussa.

55 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimitimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

56 § Läsnäolo toimitinten kokouksissa

Kaupungin eri toimitinten kokouksissa on jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus:

- kaupunginhallituksen kokouksessa valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla ja kaupunginjohtajalla.
- muun toimitimen kokouksessa kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla sekä tarvittaessa kaupunginjohtajan määräämällä viranhaltijalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimitinten kokouksissa. Palvelukeskuksen johtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus oman tehtäväalueen toimitimessa.
- sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksessa lisäksi Pälkäneen sosiaali- ja terveispalvelujen tilaamisesta vastaavalla viranhaltijalla.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimita.

Kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston edustuksesta valtuuston kokouksessa määrätään valtuuston työjärjestyksessä.

Palvelukeskusten johtajien ja hallintojohtajan edellytetään osallistuvan valtuuston kokouksiin.

57 § Kaupunginhallituksen edustus muissa toimielimissä

Kaupunginhallitus voi määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös varajäsen tai kaupunginjohtaja.

58 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin toimielin on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaehdotus on muutettu ehdotus. Jos ehdotus on peruutettu, asia on poistettava esityslistalta.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

59 § Esteellisyyden toteaminen

Toimielimen jäsenen, asian esittelijän tai muun, jolla on oikeus olla läsnä toimielimen kokouksessa, on ilmoitettava puheenjohtajalle esteellisyydestään.

Toimielimen puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun läsnäoloon oikeutetun henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi.

60 § Äänestys ja vaalit

Äänestyksestä ja vaalin toimittamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valtuuston työjärjestyksessä määrätään.

61 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään

1. ***järjestäytymistietoina:***
toimielimen nimi
kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
kokouspaikka
läsnä- ja poissaolleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä, sekä kokouskutsun laillisuus ja päätösvaltaisuus
2. ***asian käsittelytietoina:***
asiaotsikko
selostus asiasta
päättöehdotus
esteellisyys ja perustelut
tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
asiassa kuultavina olleiden lausumat
äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos
vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
päätöksen toteaminen sekä eriävä mielipide
3. ***laillisuustietoina:***
oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

puheenjohtajan allekirjoitus
 pöytäkirjanpitäjän varmennus
 merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
 merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli
 pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valituskirjaan on liitettävä.

Päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

Mitä edellä on määrätty, noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemiin päätöksiin.

61 a § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

62 § Kaupunginhallituksen, lautakunnan ja Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunnan otto-oikeus

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja.

Asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta, sen puheenjohtaja ja lautakunnan esittelijä.

Mikäli otto-oikeutta on päätetty käyttää sosiaali- ja terveyslautakunnan päättämässä yhteistoiminta-alueen asiassa, asianomaisia sopimuskuntia kuullaan mahdollisuuksien mukaan ennen asian ratkaisemista.

Asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi. Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi voi päättää johtokunta, sen puheenjohtaja ja johtokunnan esittelijä. Jos asia on päätetty ottaa sekä liikelaitoksen johtokunnan että kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, asia käsitellään kaupunginhallituksessa.

63 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kunnan viranomaisen on neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta ilmoitettava kaupunginhallitukselle ja lautakunnalle niiden määräämällä tavalla niistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika luetaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

9 LUKU: KAUPUNGIN TALOUS

64 § Talousarvion hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä meno- ja tuloarviot.

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

65 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarviomuutoksia voidaan käsitellä erityisistä syistä.

Talousarvion muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin sekä meno- ja tuloarvioihin.

66 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet. Käyttöomaisuuden perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenuon, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Valtuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden pohjalta kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

67 § Rahatoimen hoitaminen

Valtuusto päättää lainan ottamisesta sekä lainan antamisesta ja muuta sijoitustoimintaa koskevista yleisistä periaatteista. Talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Muista rahoitukseen liittyvistä asioista päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus voi siirtää sijoitustoimintaa ja lainan ottamista koskevaa toimivaltaansa edelleen viranhaltijoille.

68 § Maksujen määrääminen

Valtuusto päättää maksujen yleisistä perusteista. Maksuista ja niiden yksityiskohtaisista perusteista päättävät toimielimet ja viranhaltijat toimivaltuuksiensa puitteissa.

69 § Omistajapolitiikka

Valtuusto päättää omistajapolitiittiset linjaukset, kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet sekä konserniohjauksen periaatteet.

Konsernijohdon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus nimeää kaupungin edustajat kaupunkikonserniin kuuluviin yhteisöihin. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja antavat edustajille tarvittavat toimintaohjeet.

10 LUKU: TALOUDEN JA HALLINNON TARKASTUS

70 § Valvontajärjestelmä

Ulkoisen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti kuntalain tarkoittamalla tavalla.

Sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta ovat johtamisen apuvälineitä ja niistä vastaa kaupunginhallitus.

71 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tarkastuslautakunnan kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus tilintarkastajalla. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on velvollisuus olla läsnä lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä.

Tarkastuslautakunta päättää lautakunnan esittelijästä.

72 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi, mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, lautakunnan tehtävänä on

1. seurata tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä seurata tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehdä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.
2. huolehtia siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.
3. tehdä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

73 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

74 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö.

75 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyen tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

76 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

77 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kaupunginhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa.

Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

11 LUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET

78 § Tiedottaminen

Kaupungin tiedottamista johtaa kaupunginhallitus, joka hyväksyy yleiset ohjeet kaupungin tiedottamisen periaatteista.

Palvelukeskukset ja strateginen johto vastaavat omaan tehtäväalueeseensa kuuluvien asioiden tiedottamisesta.

79 § Kaupungin asukkaiden ja nuorisovaltuuston aloitteet

Kaupungin asukkaalla, nuorisovaltuustolla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyistä kaupungin toimintaa koskevista aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Nuorisovaltuuston aloitteiden osalta vastaava menettely tehdään kahdesti vuodessa. Valtuusto voi samalla todeta, mikä aloitteista on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan tehtäväalueella tehdyistä aloitteista on vastaavasti esitettävä tiedot kaupunginhallitukselle ja asianomaiselle lautakunnalle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla todeta, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kaupungin asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

80 § Kaupungin nimenkirjoitus ja asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupungin puolesta tehtävät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoittaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja taikka kaupunginjohtajan poissa ollessa hänen sijaisekseen määrätty taikka tämänkin poissa ollessa talousjohtaja, palvelukeskuksen johtaja tai hallintojohtaja ja varmentaa talousjohtaja tai asianomaisen palvelukeskuksen johtaja tai hallintojohtaja tai kaupunginjohtajan valtuuttama muu esimies, jollei kaupunginhallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä. Kaupunginjohtaja voi yksinkin allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen tai sitoumuksen.

Kaupunginhallitus voi valtuuttaa viranhaltijan yksinkin allekirjoittamaan valtuuston tai kaupunginhallituksen päätökseen perustuvan kiinteistön kauppakirjan tai muun sopimuksen tai sitoumuksen.

Kaupunginhallituksen toimituskirjat ja kirjelmät allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai talousjohtaja tai kaupunginjohtajan valtuuttama muu esimies, jollei kaupunginhallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä.

Toimielimen puheenjohtaja, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä, asianomaisen palvelukeskuksen johtaja voi yksinkin allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen, sitoumuksen tai muun asiakirjan. Toimielimen hallinnassa

olevista asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset voi pöytäkirjanpitäjä yksinkin todistaa oikeiksi.

Viranhaltijapäätökseen perustuvan sopimuksen, sitoumuksen ja muun asiakirjan allekirjoittaa päätöksen tehnyt viranhaltija, ellei hän ole yksittäistapauksessa valtuuttanut toista henkilöä.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

81 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Valtuuston asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee kaupunginjohtaja tai hallintojohtaja.

Toimielin voi päättämässään laajuudessa siirtää asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvaltansa alaiselleen viranhaltijalle.

82 § Asiakirjoista perittävät lunastukset sekä niiden antamisesta perittävät maksut

Tavanomaisesta tiedon antamisesta pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Erityistoimenpiteitä vaativan tiedon antamisesta asiakirjasta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään kiinteä perusmaksu, joka voidaan porrastaa tiedonhaun vaativuuden mukaan.

Perusmaksun lisäksi peritään sivukohtainen maksu.

Jos asiakirja ei ole yksilöitävissä ja löydettävissä viranomaisen julkisuuslain mukaisesti pitämästä asiakirjarekisteristä ja tiedonhaun erityistoimenpiteitä vaativa tieto asiakirjasta annetaan suullisesti tai antamalla asiakirja viranomaisen luona luettavaksi tai jäljennettäväksi taikka lähettämällä se sähköpostin välityksellä,

aiheutuneita kustannuksia vastaavana maksuna peritään vain kiinteä perusmaksu tiedonhaun vaativuuden mukaan porrastettuna.

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin julkisuuslain piiriin kuuluvien maksujen perusteista ja euromääristä.

83 § Kokouspalkkiot

Valtuusto päättää luottamushenkilöille maksettavista kokouspalkkioista ja kustannusten korvaamisesta.

84 § Hankintaoikaisun käsittelevä viranomainen

Valtuuston päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee valtuusto.

Kaupunginhallituksen ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee kaupunginhallitus.

Lautakunnan ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee lautakunta.

Kangasalan Vesi -liikelaitoksen ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee johtokunta.

Jos kaupunginhallitus on ottanut hankintapäätöksen käsiteltäväkseen, kaupunginhallitus käsittelee hankintaoikaisun.

85 § Asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan järjestäminen

Kaupunginhallitus

1. vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kaupungin eri tehtävissä.

2. vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta.
3. vastaa tiedonhallintalain mukaisesta tiedonhallinnan järjestämisestä.
4. määrää kaupungin asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan.

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija

1. johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallintoa.
2. vastaa kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta.
3. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kaupungin tiedonhallintaa.
4. hyväksyy kaupungin tiedonohjaussuunnitelman.
5. vastaa päätearkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista.
6. vastaa tiedonhallintalain mukaisen tiedonhallinnan valmistelusta.
7. laatii kaupungin asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
8. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija voi siirtää 2-6 kohdassa tarkoitettua toimivaltaansa edelleen.

Palvelukeskuksen johtaja vastaa tehtäväalueensa asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti sekä nimeää tehtäväalueellaan arkistovastaavat.

86 § Sopimusten hallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

Lautakunta määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

87 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta vastaanottaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, palvelukeskuksen johtaja, talousjohtaja, hallintojohtaja, henkilöstöjohtaja ja lakimies.

88 § Kaupunginjohtajan päätösvalta poikkeusoloissa

Kaupunginhallituksen niin päättäessä, häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteen tai poikkeusolojen hoitamiseksi välttämätöntä päätösvaltaa, joka poikkeaa tämän hallintosäännön päätösvallasta. Päätös tulee tehdä häiriötilanteen aikaisen johtoryhmän jäsenen esittelystä ja päätös on tuotava tiedoksi seuraavaan mahdolliseen toimielimeen, jonka tehtäväalueeseen asian päättäminen normaalioloissa kuuluisi.